

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	80/14	10.06.2014

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Orientering. Revidert budsjett for VA-Anlegg Rognan - Russånes

Foreliggende dokumenter:

SAK 2010/573-1 Vann og avløp på strekningen Rognan til Russånes, vedtak om utbygging

Bakgrunn

Kommunestyret fattet vedtak 20.05.2010 om utbygging av vann og avløpsanlegg på strekningen Rognan – Russånes. Utbyggingen/prosjektet var kostnadsberegnet til 104 mill kr.

Denne orienteringen presenterer ny kostnadsberegning, basert på inngåtte avtaler, påløpte kostnader og er justert for prisstigning til nivå for desember 2013.

Prosjektets styringsgruppe har bedt om at revidert budsjettkostnad presenteres for formannskap og kommunestyre som orientering og vedtak om fortsatt utbygging.

Status for utbyggingen

Utbyggingen er delt opp i tre utbyggingsetapper, hvor første etappe omfatter hovedledninger for vann og avløpsanlegg på strekningen Rognan – Røkland. Første utbyggingsetappe forventes fullført i løpet av 3. kvartal 2014.

Andre utbyggingsetappe omfatter oppsamlingssystem for avløp fra boligene på Nestby og Medby, slik at disse kan knyttes til det kommunale avløpsanlegget. For denne utbyggingsetappen er det avholdt anbudskonkurranse, og arbeidet med kontrahering av entreprenører er i gang. Oppstart for anleggsarbeidene forventes i løpet av juni/juli 2014, med ferdigstillelse i løpet av 3. kvartal 2015. Her er det imidlertid litt usikkerhet pga at ingen kontrakter er signert.

Tredje og siste utbyggingsetappe omfatter hovedledning for vann og avløpsledninger på strekningen Røkland – Russånes. Arbeidet med gjennomføring av denne etappen er ikke startet, utover forprosjektnivå, bortsett fra at det er gjort en ganske omfattende jobb knyttet til rettighetserverv/grunneieravtaler. Oppstart av denne utbyggingsetappen er satt til 2015 og forventet fullført i løpet av 2016.

Fra anleggsarbeidene startet i desember 2012 og frem til og med utgangen av mars 2014, er det påløpt kostnader på 60 mill. kr. Kostnadene er i all hovedsak knyttet til første utbyggingsetappe, men inkluderer også kostnader forbundet med forberedelser til 2. og 3. utbyggingsetappe.

Årlig utvikling i kostnadsnivå for 2010 – 2012.

Kostnadsberegningen som ble presentert i saksfremlegg mai 2010, fremkom i sammenstillingsrapporten av 3 stk forprosjekter utført i perioden 2008 – 2010. Forprosjektene ble utført av konsulentfirmaet Sweco AS. Kostnadene ble beregnet med utgangspunkt i estimert markedspris.

Med utgangspunkt i forprosjektene ble kostnaden beregnet til 104 mill nkr. I denne kostnaden var det, foruten rene anleggs- og materialkostnader, inkludert kostnader for 15% uforutsett, 10% rigg og drift, 12% prosjektering og byggeledelse og 5% finanskostnader.

Kostnadsoverslaget har blitt indexregulert 2 ganger for å korrigere for prisstigning, samt at det ble justert for kostnadsendringer som fremkom i detaljprosjekteringen i 2011. Se tabell nedenfor:

Indexregulering

Årstall	Index	Andre endringer (mill. kr)	Total (mill. kr)
Vedtak 05.2010	0	0	104
01.2011	4%	0	108
01.2012	4,5%	4	117

Reviderte kostnadsoverslag har vært presentert for prosjektets styringsgruppe.

Indexregulering av kostnadene er vanskelig og forbundet med usikkerhet pga at det ikke lages noen index for kommunalteknisk anleggsarbeid. Index er derfor fremkommet som et resultat av index fra annen anleggsvirksomhet og estimert etter beste skjønn. I ettertid har prosjektledelsen sett at spesielt index som ble brukt for justeringen pr 01.2012 var for lav, og at kostnaden på 117 mill. kr dermed er misvisende/lav.

Revidert kostnadsberegning pr desember 2013

Etter at det var avholdt anbudskonkurranse og inngått kontrakt for levering av pumpestasjoner (entreprise 1, E1) og grave/anleggsarbeid (entreprise 2, E2) for første utbyggingstrinn, dvs. strekningen Røkland – Rognan, er det laget en revidert kostnadsberegning.

Kostnadene i det reviderte budsjettet er beregnet med priser som er fremkommet ved å regne gjennomsnitt av enhetsprisene for de to laveste anbudene som kom inn i anbudsrunden for E1 og E2 i første utbyggingstrinn. Øvrige kostnader er estimat, justert til nivå for desember 2013.

I tillegg er det tatt med at vi nå er kjent med at tilbudssummen for anleggsentreprisen i utbyggingsetappe 2 ser ut til å bli 5 mill. høyere enn opprinnelig budsjett. **Det vil si at total entreprisekostnad for alle utbyggingsetapper nå er 124 mill. nkr.**

For å beregne revidert **total kostnad** for utbyggingen må entreprisekostnaden tillegges kostnader for prosjektering/planlegging, byggeledelse og administrasjon for alle deler og byggetrinn i prosjektet. Kostnadene er beregnet utfra erfaringstall og byggeregnskap så langt i første utbyggingstrinn, og er indexregulert for 2013 med 3%. **Den reviderte total kostnaden er beregnet til 153 mill. nkr.**

Forklaring av kostnadsøkningen

Kostnadsøkningen skyldes flere faktorer som, årlig prisstigning, som gjør store utslag pga lang utbyggingsperiode og de store summene som reguleres. Prisene i markedet styres av etterspørsel og aktivitetsnivå, og vi er inne i en periode hvor begge deler er høyt. Gjennomsnittet som er regnet ut fra enhetsprisene i de to laveste anbudene (E1 og E2), gjenspeiler dette og gir et sikrere grunnlag enn estimatene som ble gjort i forprosjektene. I tillegg til dette har behovet for, og dermed også kostnadene forbundet med, prosjektadministrasjon (intern og ekstern), byggeledelse og rådgivningsbistand og prosjektering i anleggsfasen vært betydelig større enn forventet.

Utbyggingskostnader

Utbyggingskostnader som har tilkommet i etterkant av vedtaket i 2010, utgjør i dag ca 11 mill nkr.

Tilleggskostnader i første utbyggingsetappe består både av prisstigning og tillegg pga endringer og pga uforutsette kostnader. I denne sammenheng nevnes spesielt kostnader i forbindelse med forurenset grunn i Rønningenområdet og at vanskelige grunnforhold og problemer med høy grunnvannsstand var betydelig større enn forventet. Usikkert og til dels feilaktig kartgrunnlag har også medført tilleggskostnader forbundet med avgraving og langsgraving av eksisterende vannledninger.

Kostnader forbundet med prosjektadministrasjon og prosjektering

Behovet for både intern og ekstern prosjektadministrasjon har vært mye større enn forventet. I den sammenheng nevnes blant annet:

Første anbudsrunde var mislykket, og i tillegg til å forsinke utbyggingen med ca et halvt år, medførte det tilleggskostnader forbundet med innsats fra både egne ansatte og ekstern/innleid kompetanse og rådgivning.

I byggetiden har det også vært et større behov enn forventet for ekstern og intern prosjektadministrasjon. Årsaken til dette har vært at byggherresiden har måttet involvere seg i stor grad i utbyggingsperioden pga behov for avklaringer og problemstillinger som ikke var forutsett eller mulig å forutse i planleggingsarbeidet.

Det har vært behov for å styrke intern bemanning for å kunne behandle alle deler av pågående og planlagte utbygging. Dette skyldes i tillegg til forhold nevnt ovenfor, langvarig sykefravær i egen stab.

Videre utvikling

Det er viktig å være klar over at det fortsatt er usikkerhet knyttet til tallene som presenteres i denne orienteringen. Videre detaljprosjektering av de neste utbyggingstrinn kan avdekke «nye» kostnader, og uforutsette utfordringer i anleggsperioden kan være med på å øke den. I tillegg kommer årlig prisstigning i utbyggingsperioden.

Det er også viktig å huske på at kontrakter for anleggsvirksomhet har justerbare poster/kostnader. Dvs at det i kontrakten er inkludert en beregnet/estimert mengde av aktivitet og materiell, som gjøres opp etter faktisk forbruk som er medgått i utbyggingen. Totalkostnaden for utbyggingstrinnene vil dermed bli gjenstand for justering (både tillegg og fratrukk) når disse er fullført.

Påvirkning av gebyrgrunnlag som følge av økte kostnader/revidert budsjett.

I saksfremlegget fra 2010 som dannet grunnlag for vedtak om utbygging, ble det lagt frem en tabell som viste hvordan de ulike utbyggingsalternativene ville påvirke gebyrgrunnlaget for vann og avløp i Saltdal kommune. Beregningen viste en økning i gebyrgrunnlaget på 44% og 95% for hhv vann og avløp, for det utbyggingsalternativ som ble vedtatt. Den prosentvise økningen i gebyrgrunnlaget indikerer den økningen som den enkelte abonnent vil få.

Det er gjort en tilsvarende beregning med utgangspunkt i det reviderte budsjettet. Beregningen viser at økningen i gebyrgrunnlaget nå kan bli 66% og 132% for hhv vann og avløp, i forhold til kostandene som ble lagt til grunn i budsjettet fra 2010. Det er brukt «2010-tall», for å gjøre dette direkte sammenlignbart med tallene som ble presentert i saksfremlegget da vedtak om utbygging ble fattet.

Det gjøres oppmerksom på at beregningene er gjort for å illustrere den påvirkningen som utbyggingen vil ha på gebyrnivået når prosjektet er ferdigstilt. Den reelle økningen vil skje trinnvis etter hvert som utbyggingsetappene fullføres.

Avslutningsvis gjøres det oppmerksom på at det ikke er tatt med allerede innvilgede og fremtidige tilskudd til vannverksdelen i utbyggingen. Tilskuddene vil være med på å redusere totalkostnaden, og dermed gebyrøkninger.

Pr i dag har Saltdal kommune fått innvilget 4 mill nkr i tilskudd fra Nordland Fylkeskommune. Søknad om ytterligere 5,48 mill nkr er for tiden til behandling.

Utbyggingstrinn 2 berører kun avløpsanlegg, og gir dermed ikke rett til tilskudd, men det vil kreves inn tilknytningsavgift for nye abonnenter tilsvarende 5 – 7 mill. kr. For utbyggingstrinn 3 vil hovedkostnaden være vannverksutbygging og dermed tilskuddsberettiget.

Økonomiplan

I økonomiplanen er det totalt for årene 2012 – 2015 vedtatt en kostnadsramme på 119,4 mill. kr, herav kr 28 mill. i 2014. Dette er for 2014 10 mill. kr lavere enn det som kan komme til å bli behovet forbundet med gjennomføringen av andre utbyggingsetappe. Det er noe usikkerhet forbundet med hvor stor del av andre utbyggingsetappe som vil bli utført i 2014, men det foreslås likevel at rammen for låneopptak økes i økonomiplanperioden.

Rådmannens innstilling

- Økonomiplanen for 2015 – 2018 reguleres slik at totalprosjektets ramme øker fra 119,4 mill. kr til 153 mill. kr.
- Prosjektets ramme økes fra 28 mill. kr, til 38 mill.kr i 2014. Finansieres med økt låneopptak på selvkostområdet. Reguleres inn i 2. tertialrapport.
- Utbygging av VA-Saltdal, Rognan til Russånes, fortsetter i henhold til vedtak i Saltdal kommunestyre 20.05.2010.